

הרעיון לחצות את תעלת-השואץ עם מיטען פרחים, בספינת-השלום, נולד 48 שעות קודם ביצועו. כמו רבים מרעיוי נותניו של אייבי נתן, היה גם זה מאולתר וביטא, כך נדמה, דחף לחזור שוב לכותר רות. אוניית-השלום, על שידורה, הפכה למעין שיגרה, הטטותיו היומיות ולחישור תיו הלילות של אייבי בקול-השלום לא עורר את ההד של קיווה. הציפיות להכינסות גבוהות משידור-פירסומת לא התממשו, ואייבי סבר כי שוב קיים צורך בי מיבצע ראוותני.

מהרגע שבו נולד הרעיון החלה פעילות קדחתנית. טלפונים לסנטורים מקינאוורן וקנדי בארצות-הברית ביקשו תמיכה לי מיבצע. הסנטור מקינאוורן נתבקש לשוחח עם השגריר המצרי, על-מנת שזה יעביר שדר שילטונות מצריים בזכות חציית ה תעלה על-ידי ספינת-השלום.

בארץ ניסה אייבי להתקשר עם מגדלי הפרחים בקיבוצים, לעוררם לתרום פרחים, אולם התברר שימים אלה אינם העונה המתאימה. כך נולד הרעיון לפנות אל המוני האזרחים, שיביאו פרחים לאוניית השלום כביטוי של הרצון לשלום בין העם בישראל לעם המצרי. ההיענות היתה מעל לצפוי, והאזרחים זרמו במאותיהם עם זרייה-פרחים. מי שמתקשה להתמצא בנפתולי הפוליטיקה, ואינו יודע בדיוק למה מדוע כן/לא להתחזר שטחים, ראה בוריה-הפרחים ביטוי פשוט לרצון השלום המפעם בקירבו. היו גם זרים יוצאי-רופו, כמו זה של צעירי חרות, שבאו עם זר עטוף בסרט

זאח

גדעון ספירו

שחור כמחאה על בחירת יום-הכיפורים למיבצע-הפרחים, אילו ידעו כיצד יסתים המיבצע, ועל השימוש הפוליטי שיוכלו לעשות בו, היו מביאים זר בעל סרט לבן.

ים פחות

מזוהם

למסע זה החליט אייבי לצרף גם עיתונאים, שייצגו את חשבו העיתון נים בישראל, מתוך כוונה שהם ידווחו על רצון העם המצרי בשלום. ואילו בדרכו חזרה קיווה אייבי לקחת עימו קבוצה של עיתונאים מצריים, אשר יבקרו בישראל

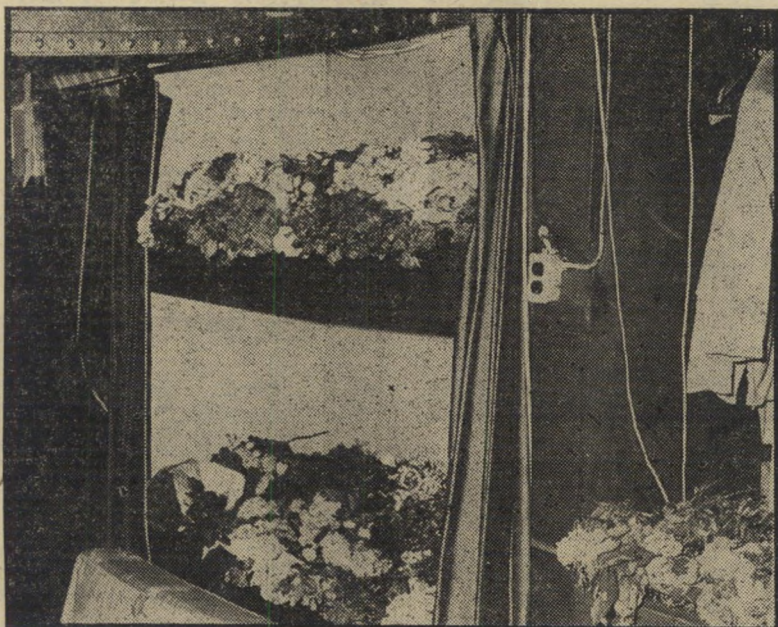
במשך ח'שעה ימים שהה גדעון ספירו

על סיפון אונית-השלום בדרך לפורט

סעיד וחזרה. כאן הוא מדווח על רשמיו

של 350 אלף דולר. בתפקידה החדש, אמור רה האונייה לשרד שידורים דתיים, לנוצי רים במיוחד-אירוסה. המכירה הזו גם תשחר רר אותו מהקשיים הכספיים. אולם מייד, בצמוד לכך, הוא מעלה היראהו אחר, נגדי. שמה פנה אל המוני בית-ישראל לתרום לאונייה, על-מנת לאפשר את המשך הפעלתה. אם יצליח בכך, אולי בכל-יזאת לא ימכור. כאמור הכל בנדר היראהורים.

קופצים למים, מתרחצים סביב הספינה ונהנים מים פחות מזהים. **יום א', ה'149** בשתיים לפנות-בוקר — היא שעת סיום השידורים — מרימים עוגן ומפליגים. צריך לעבור דרך נמל אשדוד, על-מנת למלא את מיכלי המים של האונייה, ב-50 טון מים. אייבי מתלבט, הוא לא רוצה להיכנס למים הטריטוריאליים של ישראל, מחשש

ליחסן הפרחים ליחסון הפרחים הוקצה האולם „הגדול“ הרבי-מושי של הספינה, שאותו ייעד אייבי לקיום ועידת שוים יהודית-ערבית ולמיפגשים יהודים-ערביים. האולם היה מלא בפרחים מפריפה, כאשר יצאה ספינת-השלום לדרכה למימי מצריים, שבה נבלו הפרחים.

חיל-הים המצרי, ומאותות בפנסים. מקרוב אנו מזהים את האחת כשולת-מוקשים, הי שנייה כסטר, הם מקיפות את ספינת השלום, ועם התקרבו כדי טוח-שמיעה, מברך אותן אייבי באהלאן-וסהלאן, דרך הרמקול. ספינות חיל-הים נותנות סימן לי החלוות אליהן. שולת-המוקשים מובילה אוניית-השלום באמצע, והסטר וסגרת נמל פורט-סעיד מתקרב וחולך, ואייבי סבור, משום-מה, שמובילים אותנו לנמל, וכי הפעם יצליח. הוא מחייך ואומר: „אני חושב שעשינו זאת.“ הישראלים בטוחים שיילקחו לפחות לחקירה שיגרנית, במקור כל אצלנו, וכל אחד מתכנן תסריט תשובות לשאלות הפותטיות.

עוברות כמה דקות נוספות, ושולת- המוקשים נותנת לנו הוראה להשליך עוגן. האכובה ניכרת על פניו של אייבי. כמה מאנשי-הצוות אמרים: „זה מתחיל בצורה דומה לפעם הקודמת.“ אנו עוננים עתה מרוחק של שלושה מייל ימיים (5.5 ק"מ) מנמל פורט-סעיד. מתחילה התמתנה. מי אחורינו עוגנת שולת-המוקשים המצרית, המתוה שמירה צמודה.

מסביבנו אוניות מארצות שונות, הממי תינות לסידור השיירה שתחצה את התעי לה. בשעה 10.30 בבוקר, שומעים במכשירי הקשר של האונייה, הפתוח על הערוץ המשותף לכולם, את הוראות שילטונות הנמל לאוניות השונות, להסתדר בשיירה שתעבור את התעלה.

על ספינת-השלום הם מדלגים. הקפטן אומר כי עתה, קרוב לוודאי, יתנו שיל טונות-הנמל הוראות לגבי גורלנו. שום דבר לא קורה. התעלמות מוחלטת. **יום ד', ה'179**

בבוקר התקשרו מהספינה אל נתיב-הנמל, וביקשו רשות-מעבר בתעלה. לאחר מיספר ניסיונות-התקשרות שלא נענים, שואלים לבסוף מהחוף: „מיהו סוכן האונייה?“ כל אונייה חייבת כסוכן-חוף, שמתפקידו לטפל בסידור-המעבר של האונייה, כולל תשלום האגרה. אייבי מוסר את שם הסוכן שקיבל בשעתו מהסוכן שלו במרסיי. שילטונות הנמל משיבים כי יבררו, וי כעבור זמן נוסף מודיעים, כי הסוכן הי אמור אינו מוכן לייצג את ספינת-השלום, אחרי-הצהריים מתקשר אייבי פעם נוספת ומבקש רשות-מעבר, נסיונות-התקשרות ממושכים נותרים ללא תשובה. אייבי מס- ביר שיש פסינה מיטען מתכלה (העלול להתקלקל כתוצאה מהמתנה ממושכת). הי שילטונות משיבים שוב כי אין סוכן — וללא סוכן אין מעבר. אייבי שואל, האם הם מוכנים למנות

לחנות אותם בפרחים

לו סוכן-חוף. השילטונות משיבים כי אין זה מתפקידם לחפש סוכנים. אייבי שומע בערוץ הפתוח שיחה בין שתי אוניות, בי אנגלית, במיבטא הודי. הוא עולה על הק, ומספר להם שגם מוצא-שלו מהודו, מד בומביי, וכי הביא איתו פרחים באונייה פאנאמית בשם שלום, והוא מתקשה למצוא סוכן בפורט-סעיד. אחד ההודים משיב לו כי עליו להתקשר עם הנמל.

„מי זה פאהמי?“ **ב**ידיה נקדטת הידיעה כי שרה-החוף המצרי איסמעיל פאהמי הודיע, שלא יאשרו לאייבי מעבר בתעלה, כי ניסיונו הוא תיאטרלי, וכי אם הוא רוצה בשלום — מוטב שיסוחח עם המנהיגים הישראליים על מתן זכות הגדרה עצמית לי-פלטסטינים. בספינה אומרים לאייבי: „זה יותר מי רמו ברור, שאין סיכוי, וזהו הרגע המתאים לעזוב.“ אייבי מגיב: „מי זה פאהמי? לא באתי אל פאהמי! הוא לא מעניין אותי!“ אייבי מתלונן כי מכשיר-הקשר השני המיועד להתקשרויות ארוכות-טווח, מקולקל, ועליכן אין ביכולתו להתקשר עם העולם על-מנת לגייס תמיכתם של אישים שונים. מדוע יצא לדרך עם רדיו מקולקל? על כך הוא משיב כי, לדעתו, יכול המהנדס-

ב-16.00 מתחיל אייבי נתן בשידוריו, בנוסח של פנייה אישית לנשיא מצרים אנוואר סאדאת, על-מנת שיאפשר את חציית התעלה. קודם ההפלגה הקליט אייבי פנייה זו גם בערבית-מצרית, מפיו של עורך הדין כהן-צידון.

יום ב', ה'159 אייבי מחליט לסטות מהתוכנית המקורית, במקום להיכנס לפורט-סעיד ביום-הכיפורי רים, יעגון כ-20 מייל משם וייכנס רק למחרת. מצרים תובעת, לזכותה, שניים עשר מייל כמים טריטוריאליים, כך שזה טווח בטוח. השינוי, תוצאה מאותן מחאות שנשמעו בישראל: מדוע דווקא ביום-כיפור, שהוא יום בו נפלו חללים, ורבים כואבים ודואבים את יקיריהם ששללו, על-יכן עוננים החל מיום ב' בבוקר, ומר שיכים לשרד מוטיקה. אייבי מחליט לצום ביום-כיפור, כטענתו: צום השלום. הצום מלווה בהרבה סיגריות — למען הי סרטן. הבן-אדם קצת עצבני. אפשר להבין אותו. במשך יום-הכיפורים ממשך אייבי בשידור פניותיו לסאדאת, כל כמה שעות. הצות והעיתונאים עוסקים בניחותים: האם יתירר-לאייתרו המצרים את מעבר האו- נייה בתעלה.

יום ג', ה'169 שוב מרימים עוגן לכיוון פורט-סעיד. בי שעה 9.00 בבוקר נכנסים למים הטריטורי ריאליים של מצרים. פורט-סעיד נראית באופק. לקראתנו באות שתי ספינות של

השילטונות יעצרו בעדו מלבצע את תוכ- ניתו. אולם אין ברירה, מיכלית-המים לא מוכנה לצאת כה רחוק, וברדיו מרגיעים את אייבי שלא יאונה לו כל רע. ממלאים 50 טון מים.

ב-10.00 בבוקר יוצאים לכיוון פורט- סעיד, והתחנה ממיסכה לשרד תוך כדי הפלגה.

אייבי מספר במשך היום, בשיחות עם העיתונאים, על האונייה, על כמה מתוכי ניותיו ומעלה, בין השאר, גם היראהורי פרישה.

אם המצרים לא יסכימו למעבר הספינה, יפנה לאישים ברחבי העולם, כמו האפיפיור, נשיא קניה ג'ימו קניאטה, הסנאטורים מק גאוורן וקנדי, ועוד, מתוך תקווה שאלה יפעילו לחץ ציבורי על השילטונות המצ- ריים למען יאפשרו את חציית התעלה. אם יסכימו המצרים למעבר, ייתכן שנפליג גם לעקבה, אומר אייבי, על-מנת להביא את בשורת-השלום גם לירדנים.

לעיתים מביע אייבי את עייפותו. כבר עשר שנים הוא עסוק במיבצעי, והוא חושב לפרוש. מה הוא צריך את כל הי צרות האלה? יש לו בת שעומדת ללדת בקרוב, והוא יהיה סכא והוא רוצה להיות על ידה. ייתכן שלמד שנה בירושלים, סתם כך, להרחבת האופקים. איילכן הוא מעלה את האפשרות של מכירת האונייה לקבוצה דתית מהולנד, שהביעה נכונות לרכוש את האונייה, על מיתקניה, בסכום

וידוחו על הרצון לשלום בישראל. אפילו חערב, שיצא במאמר ראשי הרין נגד המיבצע, לא עמד בפיתוי ושלח כתב, גם קפטן היה צורך לגייס. את הקודם פיטר אייבי, על-מנת לחסוך בהוצאות שעה ש- האונייה עוגנת „איי-שם בים התיכון.“ כמה טלפונים עצרפת פתרו גם בעייה זו.

על ספינת-השלום עלינו בשבת, 13- בספטמבר, בצהריים, לאחר שסירת-מנוע הובילה אותנו מהמארינה בתל-אביב אל מקום עגינת האונייה, מחוץ למים הטריי טוריאליים של ישראל.

מכאן ואילך, רשות-הדיבור ליומן המסע:

שבת, ה'139 שישה העיתונאים, הקפטן, וקציני-ראשון (מכונות) מגיעים בשעה 12.00 לאונייה הי שלום. האמורה להתחיל את ההפלגה רק ב-2.00 לפנות-בוקר, אולם אייבי רוצה להיות בטוח שכולם נמצאים על האונייה, מבלי שיופרעו על-ידי השילטונות. העיתוי נאים קיבלו מהמיטטרה במארינה אישורי- ביקור על הספינה, תוך עצימת-עין מה עובדת שמדובר לא בביקור סתם, אלא במסע לתעלת-השואץ.

קבלת-הפנים על הספינה — ידידותית, מפנים עבור העיתונאים את החדרים ממו- זוגי-האוויר, מעבירים את דייריהם לדיור פחות נוח. מכבדים אותם בבירה בחדר- האוכל, עורכים להם סנירי-זיכרות עם הי אונייה, על מיתקני-השידור שלה. עד 2.00 לפנות-בוקר יש הרבה זמן.